

RAPPORT

GODKENDT AF ØKONOMI- OG REVISIONS-
UDVALGET 25. MARTS 2025

Anti-korrupsions- beretning 2024

INDHOLD

1	Indledning	3
2	Tværgående Røde Kors anti-korrupsionsindsatser	3
	2.1 Indkomne sager via klagefunktion	4
3	Anti-korrupsionsindsatser internationalt	4
	3.1 Mali A	5
	3.2 Mali B	5
	3.3 Afghanistan	5
4	Anti-korrupsionsindsatser nationalt	6
	4.1 Anti-korrupsionsindsatser i Røde Kors-afdelingerne og genbrugsbutikkerne	6
	4.2 Anti-korrupsionsindsatser i asylafdelingen	7
	4.3 Anti-korrupsionsindsatser i Ungdommens Røde Kors	7

1 INDLEDNING

Bekæmpelse af korruption står centralt i Røde Kors i Danmarks arbejde. Vi tager utvetydigt afstand fra enhver form for korruption og arbejder målrettet på at forebygge, bekæmpe og afdække korruption i alle dens former. Røde Kors i Danmark er forpligtet til at opretholde de højeste etiske standarder og sikre gennemsigtighed i alle led af organisationen. Vi tager ansvar over for vores interessenter – både internt og eksternt – herunder målgrupper, medlemmer, frivillige, medarbejdere, ledelse, hovedbestyrelsen og andre styrende organer samt samarbejdspartnere, donorer og leverandører.

Formålet med denne anti-korrupsionsberetning er at give et samlet overblik over Røde Kors i Danmarks indsats i 2024 for at forebygge og håndtere korruption. Rapporten beskriver de konkrete tiltag, der er blevet gennemført, samt de korrupsionssager, organisationen har håndteret i løbet af året. Derudover belyser beretningen de udfordringer, vi står overfor, og hvordan vi arbejder for at styrke indsatsen og forebygge lignende tilfælde i fremtiden.

Røde Kors i Danmark definerer korruption som *misbrug af betroet magt for egen vindings skyld*. En bred definition, der omfatter misbrug af magt og ressourcer, bestikkelse samt uretmæssig udveksling af gaver eller tjenester. Røde Kors i Danmarks holdning til korruption er beskrevet i dokumentet [Røde Kors i Danmarks holdning til korruption](#), som kan findes på vores hjemmeside og er delt bredt i organisationen, operationen og med vores partnere i Danmark og internationalt.

Den overordnede koordinering af Røde Kors i Danmarks anti-korrupsionsindsats foregår i integritetskomitéen, der refererer til den øverste ledelse. Komitéen består af medlemmer fra landskontoret, herunder de operationelle afdelinger samt internationale og nationale enheder. Siden december 2024 har HR-direktøren fungeret som formand for komitéen.

Integritetskomitéen har til opgave at sikre, at Røde Kors i Danmarks politikker og procedurer inden for anti-korruption er relevante og ajourførte. Komitéen har en rådgivende rolle i implementeringen og overholdelsen af Røde Kors i Danmarks holdning til korruption og udarbejder årligt en plan for indsatsen, herunder denne anti-korrupsionsberetning.

2 TVÆRGÅENDE RØDE KORS ANTI-KORRUPTIONSINDSATSER

Kendskab til Røde Kors' principper, værdier samt gældende retningslinjer og procedurer er afgørende for arbejdet med at bekæmpe korruption. Derfor underskriver alle ansatte i Røde Kors i Danmark – både nationalt og internationalt – en Code of Conduct ved deres ansættelse. Som en del af onboarding-processen bliver medarbejdere ligeledes introduceret til organisationens grundlæggende principper, ledelsesværdier og whistleblowerordning m.m.

For at sikre en tryk og ansvarlig organisation har Røde Kors i Danmark etableret en whistleblowerordning. Denne giver deltagere i Røde Kors' aktiviteter, frivillige, medarbejdere, samarbejdspartnere, medlemmer og borgere generelt mulighed for anonymt at indberette mistanke om ulovlige eller alvorlige forhold, såsom økonomisk kriminalitet og krænkende adfærd. Ordningen er udviklet i samarbejde med Kammeradvokaten, som håndterer den indledende vurdering af indberetninger.

Røde Kors i Danmarks internationale arbejde er certificeret under [Core Humanitarian Standards](#) (CHS), hvilket er en anerkendelse af, at vi opretholder høje standarder for ansvarlighed og kvalitet i vores internationale projekter. CHS-certificeringen indebærer blandt andet et systematisk fokus på at

inddrage målgrupper og sikre gennemsigtighed. En årlig ekstern revision bidrager til at styrke vores indsats inden for anti-korruption, klageadgang, beskyttelse af målgrupper og medarbejdere mod seksuel udnyttelse og diskrimination samt hensynet til miljøet. Revisionen i 2023 bekræftede, at vi har velfungerende procedurer til at identificere og håndtere korruptionsrisici.

I 2024 har vi haft et særligt fokus på at øge kendskabet til vores klage- og whistleblowerordning. Der er truffet beslutning om, at alle medarbejdere i den internationale afdeling skal deltage i en obligatorisk 2-timers træningssession om PSEAH- (Protection from Sexual Exploitation, Sexual Abuse and Sexual Harassment) og whistleblower-politikker for at styrke medarbejdernes bevidsthed om forventede standarder for adfærd i forhold til PSEAH og rapportering i henhold til eksisterende politikker og procedurer. Ca. 200 medarbejdere i international afdeling har gennemført træningssessionen.

2.1 Indkomne sager via klagefunktion

I 2024 har Røde Kors modtaget 52 klager gennem vores forskellige kanaler, herunder 17 indberetninger via whistleblowersystemet på Røde Kors' hjemmeside. Mængden af klager modtaget via kanaler uden om whistleblowerordningen og mængden af indberetninger modtaget via whistleblowerordningen er på samme niveau som i 2023.

En stor andel af indberetningerne fra især frivillige er dog af en karakter, der ikke er omfattet af whistleblowerordningen, hvorfor der her er henvist til andre klagekanaler. Disse klager behandles udenfor whistleblowerordningen som almindelige klager efter retningslinjerne for håndtering af klager.

Der har været to konkrete sager i foreningen vedrørende krænkende adfærd af seksuel karakter samt en klage vedrørende en delegats krænkende adfærd. Der er herudover enkelte sager med alvorlige anklager om krænkende sprogbrug og adfærd, som involverer ansatte og frivillige. Langt størstedelen af klagerne modtaget i 2024 gennem både whistleblowerportalen og øvrige kanaler på landskontoret er dog af mindre alvorlig karakter.

Flere af klagerne vedrører klager over frivillige i genbrugsbutikkerne, herunder frivilliges adfærd over for kunderne, samt fundraising. Der er i 2024 modtaget flere klager, som omhandler adfærd og forhold på de forskellige centre under asyldelingen, men der er i det væsentlige tale om samme typer klager som i 2023.

Whistleblowerpolitikken og den tilhørende persondatapolitik er opdateret i maj 2024, og teksten på whistleblowerportalen på rodekors.dk er ligeledes opdateret.

Der er igangværende arbejde med opdatering af forretningsgang og retningslinjer for håndtering af klage med særligt fokus på behandling af klager vedrørende Røde Kors-afdelinger.

3 ANTI-KORRUPTIONSINDSATSER INTERNATIONALT

I 2024 opdaterede og færdiggjorde Røde Kors i Danmark sin 'Vejledning til forebyggelse af korruption i Røde Kors i Danmarks internationale operationer'. Vejledningen er udarbejdet for at støtte alle medarbejdere involveret i internationale indsatser med klare retningslinjer om, hvornår, hvordan og til hvem formodede tilfælde af korruption skal rapporteres. Vejledningen henviser også til Røde Kors i Danmarks overordnede whistleblowerpolitik og -ordning.

For yderligere at styrke indsatsen mod korruption blev der i slutningen af 2024 oprettet en fuldtidsrådgiverstilling med ansvar for håndtering af svindel- og korruptionssager. Rådgiveren skal sikre implementeringen af vejledningen på tværs af hovedkontoret, landekontorer og partnerorganisationer. Desuden vil rådgiveren udvikle engagerende træningsmaterialer samt styrke både intern og ekstern kommunikation for at sikre, at organisationens medarbejdere er opmærksomme på, hvordan og hvornår mistænkelige forhold skal indberettes. Givet Røde Kors i Danmarks tilstedeværelse i nogle af verdens mest udsatte områder, er det afgørende, at alle involverede er bevidste om vigtigheden af gennemsigtighed og korrekt rapportering af uregelmæssigheder.

Organisationen har fortsat et tæt samarbejde med IFRC og deres 'Office of Internal Audit and Investigations' (OIAI) for at følge sager på forbundsniveau og sikre adgang til de nødvendige ressourcer ved efterforskning af korruptionssager.

I det internationale arbejde efterforskede og afsluttede Røde Kors i Danmark i 2024 tre sager i Mali og Afghanistan. I disse tilfælde blev programmerne midlertidigt sat på pause, mens undersøgelserne fandt sted – i nogle tilfælde med assistance fra eksterne revisorer. En nærmere beskrivelse af sagerne følger nedenfor.

3.1 Mali A

I juli 2024 afslørede en monitoreringsmission uregelmæssigheder i de rapporterede mængder af varer og materialer, der blev distribueret til forskellige lokalsamfund. Røde Kors i Danmark modtog en anmeldelse om bedrageri, korruption og omdirigering af nødhjælpen fra flere aktører involveret i distributionsprocessen. Undersøgelser bekræftede disse påstande, hvilket førte til, at de implicerede medarbejders kontrakter ikke blev fornyet. Derudover blev den ansvarlige leverandør ikke kompenseret for manglende levering i overensstemmelse med kontraktens betingelser og er nu udelukket fra alle fremtidige indkøbsprocesser. Der har ikke været økonomiske konsekvenser for Røde Kors i Danmark.

3.2 Mali B

I september 2024 opdagede Røde Kors i Danmarks team i Mali uregelmæssigheder i indkøbsdokumentationen for et større projekt. Som følge heraf blev alle betalinger til projektet midlertidigt stoppet, mens landekontoret iværksatte en undersøgelse. Denne afslørede et tilfælde af dokumentfalsk, men en grundig gennemgang fandt ingen yderligere uregelmæssigheder. Den implicerede medarbejder blev straks suspenderet, og kontrakten blev ikke forlænget. Da ingen økonomiske midler var i fare, opstod der ikke noget tab. For at forhindre lignende hændelser i fremtiden er der blevet indført skærpede kontrolmekanismer.

3.3 Afghanistan

I oktober 2024 blev der i forbindelse med gennemgangen af finansielle rapporter om lokale indkøb identificeret uregelmæssigheder i form af manglende dokumentation, u-afstemte transaktioner og potentielle dublerede fakturaer. En grundig undersøgelse og gennemgang af indkøbsprocesserne afslørede, at der var udfordringer med dokumentation og overholdelse af procedurer ved lokale indkøb. Det viste sig, at den lokale partner havde fulgt egne indkøbsregler, men at Røde Kors i Danmarks regler ikke var blevet fulgt. Der blev dog ikke fundet tegn på, at projektteamet havde draget personlig fordel eller forsøgt at omdirigere midler fra projektet. Der var ikke nogen økonomiske tab i forbin-

delse med indkøbene, og de givne forklaringer var forståelige i den aktuelle kontekst. Der er efterfølgende blevet strammet op på reglerne samt sørget for, at de er velkendte for partneren samt sat yderligere mekanismer i værk.

4 ANTI-KORRUPTIONSINDSATSER NATIONALT

Nationalt håndteres indkomne sager både centralt af landskontoret og lokalt af ledelsen i de lokale Røde Kors-afdelinger i foreningen afhængig af sagens karakter. For at kvalitetssikre klagehåndteringen lokalt bistår landskontoret afdelingsbestyrelserne med at håndtere eventuelle vanskelige eller følsomme sager.

4.1 Anti-korrupsionsindsatser i Røde Kors-afdelingerne og genbrugsbutikkerne

Afdelingernes økonomivejledning er grundlaget for arbejdet med anti-korruption i foreningen. Vejledningen henvender sig til bestyrelserne og i særdeleshed til kassererne i Røde Kors-afdelingerne. Vejledningen angiver rammerne for god økonomistyring lokalt og er med til at understøtte, at vi passer på pengene i Røde Kors.

I 2024 har landskontoret foretaget økonomiske tilsyn i 15 afdelinger, hvoraf ti af disse blev udvalgt på baggrund af en indstilling fra landskontoret og de øvrige fem tilfældigt valgt. Tilsynene blev gennemført af tre konsulenter fra landskontorets økonomiafdeling. Tilsynene foregik som en gennemgang af en fastlagt skabelon med fokus på forretningsgange, procedurer og/eller rutiner for håndtering af indtægter og udgifter, der adresserer de tilhørende risici (kontanter, flere betalingskilder, forskudt indbetaling, godkendelser m.v.)

Samlet set er der i de udførte tilsynsbesøg ikke konstateret forhold i forretningsgange eller i bilagstest, som indikerer, der skulle eksistere fejl af væsentlig karakter. Ligeledes er det vurderingen, at afdelingernes kontrolmiljøer er sunde og understøtter en korrekt regnskabsaflæggelse. Dog gav tilsynene anledning til anbefalinger f.eks. om at nedskrive forretningsgange, og at der oprettes kiggeadgang til netbank for et yderligere bestyrelsesmedlem, i de tilfælde hvor kassereren har alene-fuldmagt til afdelingens bankkonti.

I 2024 overgik Røde Kors-afdelinger til det nye fælles økonomisystem Uniconta, hvor det er muligt at få detaljeret adgang til data og tilhørende dokumentation. Arbejdsplan og skabelon til tilsyn vil på den baggrund blive opdateret i 2025.

Røde Kors-butikkerne er med 261 butikker landet over en vigtig indtægtskilde for Røde Kors. Med 11.000 frivillige og en årlig omsætning på 300 millioner kr. er det vigtigt, at der er transparens og sikkerhed omkring de økonomiske transaktioner. Der har de seneste år derfor været fokus på at få flere butikker med på det fælles elektroniske kassesystem FlexPOS, så landskontoret kan følge omsætning og transaktioner, og der mangler nu blot mindre end 30 små butikker, hvor investeringen i kassesystemet ikke er rentabel.

I 2024 er der indrapporteret om bortvisning af en håndfuld frivillige fra forskellige butikker på baggrund af mistanke om berigelse af varer, der har været doneret til butikkerne. Dette er på niveau med tidligere år.

I løbet af 2024 er landskontoret blevet bekendt med to sager, der relaterer sig til håndtering af kontanter og donationer i butikkerne. Landskontoret rådgiver altid til politianmeldelse, hvis der er tale om tyveri, og bistår om nødvendigt hermed.

Den første sag var i en Røde Kors-butik, hvor der viste sig at være et tab på ca. 30.000 kr. Den frivillige butiksleder tilstod, og sagen blev anmeldt til politiet. Vedkommende er efterfølgende blevet dømt.

Den anden sag handler om en henvendelse fra en afdelingsbestyrelse til landskontoret, hvor bestyrelsen havde mistanke om, at der havde fundet uregelmæssigheder sted i afdelingens møbelgenbrugsbutik. Landskontoret gennemførte en både kvalitativ og kvantitativ undersøgelse og fandt ikke væsentlige fejl eller dokumentation på alvorlige forhold. Dog viste undersøgelsen, at der var behov for at gennemgå og stramme op om processer i forbindelse med donationer for afhentning af møbler.

4.2 Anti-korrupsionsindsatser i asylafdelingen

Asylafdelingen har ikke haft nogen sager om korruption i 2024.

Asylafdelingens regnskabsinstruks beskriver de retningslinjer og kontroller, der er sat i værk for at forhindre korruption i asylafdelingen. Regnskabsinstruksen indeholder klare retningslinjer for ansvarsfordeling i forhold til udgiftsforvaltning. Derudover beskrives hvilke kontroller, der føres med likvide midler på asylcentrene og centralt, som samlet skal forhindre og/eller begrænse korruption.

Der er herudover udarbejdet procedurer for, hvordan likvider skal håndteres og opbevares. Der udføres kontroller i forbindelse med betalinger til kreditorer, manuelle bankoverførsler samt indbetalinger fra debitorer.

Udover de omfattende interne kontroller er asylafdelingen underlagt Udlændingestyrelsens tilsynsmyndighed. Hvor der udtages udgiftsområder til kontrol både i stikprøveform samt uanmeldte besøg på centrene i forhold til kontanthåndtering af beboerydelser.

Hovedkontoret kontrollerer asylcentrenes likvide beholdninger fast en gang månedligt ved at besøge centret og foretage fysisk optælling og afstemme beholdningerne over til finansbøgføringen. Asylafdelingen udfører herudover selv uanmeldte kasseeftersyn på de adresser, der håndterer væsentlige mængder af kontanter.

4.3 Anti-korrupsionsindsatser i Ungdommens Røde Kors

Der er ikke modtaget korruptionssager via whistleblowerordningen om Ungdommens Røde Kors (URK) i 2024.

I det nationale arbejde modtager Ungdommens Røde Kors løbende henvendelser om diverse forhold. I 2024 har der ikke været klager relateret til korruption. I det internationale arbejde opererer Ungdommens Røde Kors i regi af Røde Kors i Danmark og følger således Røde Kors' procedurer og tiltag for at modvirke korruption og sikre et godt kontrolmiljø. Der har ikke været forhold at indberette på det internationale område i 2024.

Ungdommens Røde Kors' aktiviteter med en decentral økonomistyring har fået særskilt økonomivejledning for god økonomistyring. Det drejer sig om ferielejrafdelingen, hvor økonomivejledningen ind-

går som en del af ferielejrenes samlede håndbog. Økonomivejledningen understreger, at Ungdommens Røde Kors passer på pengene. Ungdommens Røde Kors afholder årligt økonomikurser for ferielejrlederne med fokus på at imødekomme det skærpede tilsyn. I 2024 var det ikke muligt at afholde økonomikurserne fysisk, i stedet var kurset optaget på video. Det er målet, at der afholdes fysiske kurser igen i 2025.

Der har tidligere været en udfordring med, at de fire store lokalafdelinger har haft decentral økonomistyring, dette er løst i 2024, og de er nu en del af Ungdommens Røde Kors' økonomistyring.